

KRONIEK

verwante thema's en motieven, in beide: hoofdfiguren, die genoeg persoonlijke moed en onafhankelijkheidszin bezitten, om zich tegen de heerschende wetten te verzetten, oorzaak van dramatische conflicten, overeenkomstige milieu's, vrijwel dezelfde folkloristische bijzonderheden. Maar mevrouw Van Nijnatten etaleert deze laatste opzichtiger, Anne de Vries heeft ze organischer en vooral soberder met zijn verhaal verwerkt, hetgeen, gesteund door een met smaak toegepast gebruik van het streekdialect, een levensechter en harmonischer effect teweegbrengt.

Harmonisch, met dit woord is dit op zichzelf toch niet zoo belangrijke verhaal wel het best gekenschetst. De jonge trotsche Hilde, die, ondanks het kind dat zij verwacht, den rijken boer, die haar in den steek laat, niet meer trouwen wil, wanneer het volksgericht hem hardhandig aan zijn plicht herinnert en die later den verachten strooper trouwt en met hem een goed en zuiver leven opbouwt, ziehier het gegeven. Het is eenvoudig, men zou het oud en versleten kunnen noemen. Maar dit oude wordt nieuw en boeiend door den kijk van den auteur op zijn „geval” en zijn sujetten, door de weloverwogen betrekkingen tusschen menschen en gebeurtenissen, door de logische afwisseling van licht en donker. Romantisch is de inslag van het verhaal, maar het is de realist in den schrijver, die zijn personen in hun goed gemarkeerde wezenstrekken voor ons doet leven en die nauwkeurig hun grenzen en hun mogelijkheden kent. Nergens zal hij zijn Hilde, die toch door wil en zelfbewustheid boven de velen uitsteekt, een woord of een daad toedichten, die de gaafheid van het beeld geschonden zouden hebben, doordat wij die van het toch

maar eenvoudige boerenmeisje niet zouden hebben aanvaard.

Natuur, gemeenschap en leven van den enkeling zijn in een voortdurend evenwichtig en zinrijk verband tezamen gezien. En in deze omgeving, waarin alles en iedereen niet meer en niet minder dan het zijne krijgt, staat de figuur van Hilde in het middelpunt en toch met deze omgeving één. Het verhaal is rijk door de weligheid van boeiend detail, doch nergens treffen wij een teveel aan. Door deze evenwichtigheid is het boek litterair zoo gaaf en harmonisch en zulke weldadige lectuur.

Marie Schmitz

A. M. de Jong, *Mustapha of de tragedie van het geweten*. N.V. Em. Querido's Uitg. Mij, Amsterdam.

Walter Brandligt, *Gaalman's Carrière*, A. W. Bruna's Uitg. Mij. N.V., Utrecht.

De Zwerftochten van Belcampo. N.V. Uitg. Mij Kosmos, Amsterdam.

„De hond is het getrouwste dier”, zegt Linnaeus, „het woont bij den mensch, verblijdt zich in de komst van zijn meester, wreekt elke belediging, welke dezen wordt aangedaan en loopt voor hem uit, bij elken kruisweg omziende.” Iedere ware hondenliefhebber is onmiddellijk bereid deze woorden te beamen en aan te vullen met een respectabel aantal andere goede eigenschappen. Inderdaad mag men zeggen dat de hond — volgens Kluge reeds bekend bij de Indo-Germanen — van alle dieren bij den mensch het meest ingeburgerd is. Op eenzame hofsteden verkondigt hij onraad en bewaakt hij het vee, terwijl de blinden voor hem een gerecht-